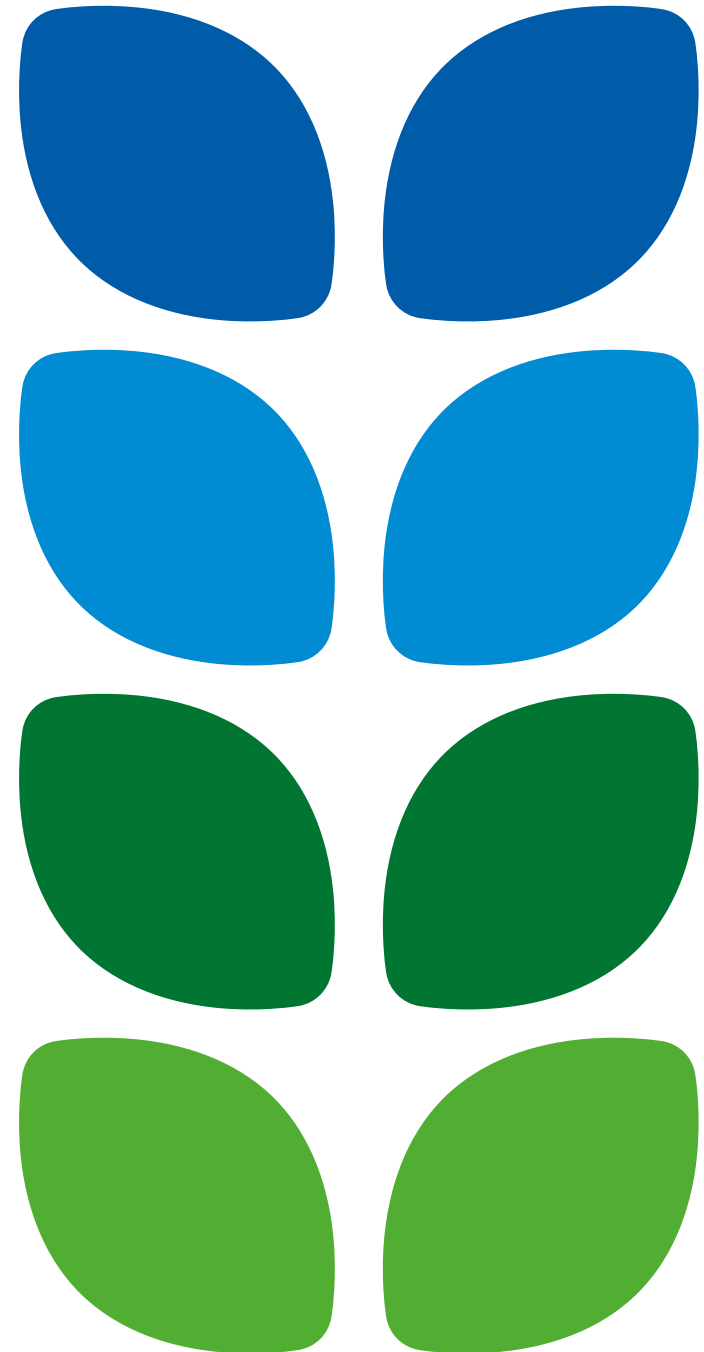

**Elintarvikemarkkina-
valtuutettu**

Hyvät kauppatavat elintarvikeketjussa

Miten elintarvikemarkkinavaltuutettu valvoo hyvien kauppatapojen toteutumista?

Mikä on elintarvikemarkkinavaltuutettu?

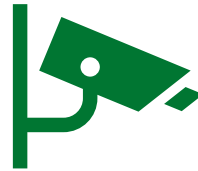
- Elintarvikemarkkinavaltuutettu on toiminnassaan **itsenäinen ja riippumaton viranomainen**, joka toimii **elintarvikemarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi ja hyvien liiketapojen vastaisten käytäntöjen estämiseksi**
- Valtuutettu kuuluu maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan
- Valtuutetun toimintaa sääntelee elintarvikemarkkinalaki
- Elintarvikemarkkinavaltuutetun toimisto
 - Itsenäinen viranomainen Ruokaviraston sisällä
 - Elintarvikemarkkinavaltuutettu Jarno Sukanen
 - Lakimies Ismo Tuominen
 - Erityisasiantuntija Tapani Yrjölä
 - Erityisasiantuntija Mira Koponen
 - Johdon assistentti Katja Tuominiemi

Elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtävät

1. Elintarvikemarkkinoiden toiminnan parantaminen

Elintarvikemarkkinavaltuutettu antaa elintarvikeketjun toimintaan liittyviä **suosituksia, lausuntoja ja ehdotuksia** ja **tiedottaa ja neuvo**o elintarvikeketjun toimijoita hyvistä liiketavoista

2. Valvonta ja neuvonta

Elintarvikemarkkinavaltuutettu **valvoo** elintarvikemarkkinalain **säännösten** ja tiettyjen muiden säädösten **noudattamista** sekä antaa yrityksille **neuvontaa** säännösten soveltamisesta

3. Elintarvikemarkkinoiden seuraaminen

Elintarvikemarkkinavaltuutettu **seuraa elintarvikemarkkinoiden toimivuutta** eli mm. sitä, esiintyykö markkinoilla epäreiluja kauppatapoja ja muita markkinoihin vaikuttavia tekijöitä

Mitä elintarvikemarkkinavaltuutettu valvoo?

- Elintarvikemarkkinalaissa **kiellettyjen kauppatapojen** esiintyvyyttä
- Liikesalaisuuslaissa tarkoitettuja **kieltoja** tietyissä **toimitussopimuksissa**
- Sopimusten ja tarjousten **kirjallisuusvaatimuksen** ja **vähimmäissisältövaatimuksen** noudattamista tietyissä tilanteissa
- Eräiden yleislakien (yrittäjäsuoja laki, SopMenL) noudattamista silloin, kun kyse on
 - maataloustuotteiden myynnistä tuottajalta elintarviketeollisuudelle tai tukku- tai vähittäiskaupalle
 - maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden myynnistä elintarviketeollisuudelta tukku- tai vähittäiskaupalle

Huom! Hintasäätely ei kuulu valtuutetun toimivaltaan ja valtuutettu ei myöskään valvo hintoja

Elintarvikemarkkinalaki (1121/2018)

- Elintarvikemarkkinalain tavoitteena on **parantaa elintarvikemarkkinoiden toimivuutta** sekä **varmistaa hyvien kauppatapojen toteutuminen elintarvikeketjussa**
- Lain tarkoituksena on **turvata elintarvikeketjun heikommassa asemassa olevien toimijoiden asemaa**
- Elintarvikemarkkinavaltuutettu valvoo lain noudattamista ja voi puuttua laittomiin kauppatapoihin

Elintarvikemarkkinalaissa kielletyt hyvän kauppatavan vastaiset käytännöt

Maksuajat

- Elintarvikemarkkinalaissa säädetään, että elintarviketuotteiden maksuaika ei saa olla pidempi kuin 14 päivää. Osapuolet voivat kuitenkin sopimuksella sopia tietyissä tilanteissa enintään 30 tai 60 päivän maksuajasta.

Tilausten peruutukset

- Elintarvikemarkkinalaki kieltää tilausten peruuttamisen alle 30 päivää ennen sovittua toimituspäivää.

Ehtojen yksipuoliset muutokset

- Ostaja ei saa yksipuolisesti muuttaa toimitussopimuksessa sovittuja asioita.

Kielletyt maksut

- Ostaja ei saa periä tavarantoimittajalta elintarvikemarkkinalaissa määriteltyjä kiellettyjä maksuja. Tällaisia maksuja ovat esimerkiksi myyntiin liittymättömät maksut.

Kaupalliset kostotoimet

- Ostaja ei saa toteuttaa kaupallisia kostotoimia tavarantoimittajan käyttäessä laissa määriteltyjä oikeuksiaan esimerkiksi saattamalla asioita viranomaisen tietoon.

Palautukset

- Ostaja ei saa palauttaa myymättä jääneitä tuotteita maksamatta niistä tai niiden hävittämisestä. Ostajan valikoimiin otettujen uusien tuotteiden palautuksista voidaan kuitenkin sopia laissa säädetyin ehdoin.

Toimitussopimuksen kirjallisuusvaatimus

- Maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden ostajan on tavarantoimittajan pyynnöstä vahvistettava kirjallisesti toimitussopimuksen ehdot.

Liikesalaisuudet ja tekniset ohjeet

- Ostaja ei saa ottaa luvatta käyttöönsä tavarantoimittajan liikesalaisuuksia.

Asioiden vireilletulo ja selvittäminen ETMV toimistossa

- Toimenpidepyynnöt
 - Tekijänä tyypillisesti joko tavarantoimittaja taikka tätä edustava tah
 - Ohjeistus:
<https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikemarkkinat/elintarvikemarkkinavaltuutettu/toimenpidepyynnnon-tekeminen/>
 - Julkisuus/salassapito
- Oma-aloitteinen selvittäminen
 - Markkinaseurannan kautta saatujen tietojen hyödyntäminen
 - Alakohtaiset kyselyt
 - Mahdollisuus antaa tietoja markkinoilla havaituista ongelmista ns. epävirallisesti:
<https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikemarkkinat/elintarvikemarkkinavaltuutettu/ongelmahavaintoilmoitus/>

Elintarvikemarkkina-
valtuutettu

Tilaa elintarvikemarkkinavaltuutetun uutiskirje

www.elintarvikemarkkinat.fi

Elintarvikemarkkinavaltuutetun toimisto / PL 200 / 00027 RUOKAVIRASTO
Livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå / PB 200 / 00027 LIVSMEDELSVERKET
The Office of the Food Market Ombudsman / P.O. Box 200 / FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
+358 29 520 55 33
etmv@etmv.fi